

معاونت اقتصادی اداره کل امور اقتصادی و دارایی سیستان و بلوچستان

بهمکاری دانشگاه سیستان و بلوچستان

اسفند ماه ۱۴۰۲

کاهش بیکاری

استان سیستان و بلوچستان از

مسیر اعطای تسهیلات آری یا نه ؟

ارائه راهکارها

خلاصه

با توجه به اهمیت بیکاری در استان، یکی از عوامل مهم در کاهش آن، ایجاد تقاضا برای نیروی کار از طریق سرمایه‌گذاری مولد و ایجاد فرصت‌های شغلی جدید است. افزایش حجم اعتبارات بانکی باعث افزایش سرمایه‌گذاری و هزینه‌های مصرفی می‌شود و این تغییرات می‌تواند نرخ اشتغال را افزایش دهد. در این راستا، اگرچه سیستان و بلوچستان ظرفیت‌های زیادی در تمام بخش‌ها اقتصادی دارد که بهره‌گیری از این ظرفیت‌ها سبب اشتغال و توسعه در این نقطه از ایران اسلامی می‌شود و عمدتاً نقش بانک‌ها و موسسات مالی در تأمین مالی بهره‌بردار از این ظرفیت‌ها بسیار چشمگیر است اما بررسی شرایط استان نشان می‌دهد علیرغم این که پرداخت تسهیلات باعث کاهش بیکاری استان شده است اما کاهش بیکاری تا حدودی مقطعی بوده و شرایط اشتغال پایدار را فراهم نکرده است.

توصیه‌های سیاستی

- اهلیت سنجی و بررسی توانمندی‌های فردی و حرفه‌ای متقاضیان تسهیلات
- شفافیت اطلاعات، تقویت ساختار بازارهای مالی و روانسازی مقررات تأمین مالی بنگاه‌ها: این اقدامات می‌توانند بهبود قابل توجهی در فرآیند ایجاد شغل و افزایش تأمین مالی برای کسب‌وکارها داشته باشند. به ویژه، شفافیت اطلاعات و روانسازی مقررات می‌تواند اعتماد عمومی را تقویت کرده و بازارهای مالی را بهبود بخشیده و در نتیجه، فرصت‌های شغلی را ارتقاء دهد.
- اتخاذ تدابیری برای محدود کردن بنگاه‌های نامولد و حمایت از بنگاه‌های مولد: این راهکارها می‌توانند شامل ارزیابی تسهیلات مالی با شرایط مناسب برای بنگاه‌های مولد، ارتقاء مقررات و قوانینی برای تنظیم فعالیت بنگاه‌های نامولد و ایجاد بستری مناسب برای رشد و توسعه بنگاه‌های مولد باشد. این اقدامات می‌توانند بهبود قابل توجهی در ایجاد شغل و افزایش تولید و اقتصاد کلان کشور داشته باشند و در نتیجه، به افزایش سطح اشتغال و کاهش بیکاری کمک کنند.
- رصد و پایش مستمر فعالیت‌های بنگاه‌هایی که از تسهیلات بانکی استفاده می‌کنند.

مقدمه

بیکاری یکی از مضلات اساسی اقتصاد استان سیستان و بلوچستان است و در زمان بحران‌های اقتصادی یکی از عواملی است که نمی‌توان از اثرگذاری آن بر استان چشم‌پوشی کرد. از طرفی، شناسایی پارامترهای تأثیرگذار و میزان تأثیرگذاری آنها بر بیکاری با انجام مطالعات دقیق و جزئی و با استفاده از ابزارهای علمی ضرورتی را بوجود می‌آورد که تحقیق و پژوهش در این زمینه را برجسته‌تر می‌کند. اعتبارات و تسهیلات مالی نقش بسیار مهمی در تأمین مالی فعالیت‌های اقتصادی دارند و در صورت مدیریت صحیح، می‌توانند به تحقق اهداف مثبت و پویایی اقتصادی کمک کنند.

تأمین مالی واحدهای تولیدی از منظر سرمایه‌گذاری و توسعه فعالیتها و سرمایه‌گذاری های جدید، یکی از مهم‌ترین مسائل در سیستم مالی و اقتصادی استان است. در نتیجه، بانک‌ها و نظام بانکی استان دارای نقش بسیار مهمی در تأمین و تجهیز منابع مالی برای استان هستند.

کانال‌های اعتباری یکی از روش‌های مهم تأمین مالی در سیستم مالی استان است که با ارائه تسهیلات مالی از طریق بانک‌ها به شرکت‌ها و کسب‌وکارها استان، نقش بسیار حیاتی در ایجاد پویایی مالی دارد. بانک‌ها که به عنوان ناحیه‌های اصلی فعالیت مالی شناخته می‌شوند، با ارائه سرمایه‌گذاری و تأمین مالی به صورت ارزان، به تحقق اهدافی همچون سرمایه‌گذاری، تولید و رشد اقتصادی کمک می‌کنند. افزایش حجم اعتبارات بانکی منجر به افزایش سرمایه‌گذاری و تأثیر مستقیم بر هزینه‌های مصرفی و تولیدی می‌شود. همچنین، تأمین مالی برای شرکت‌ها و اشخاص باعث افزایش تولید، سرمایه‌گذاری و اشتغال در دوره‌های بحرانی می‌شود. این تحولات نشان می‌دهند که روابط مؤثری بین بازارهای اقتصادی و بازارهای مالی وجود دارد. اقدامات مالی و سیاست‌های مالی، با ایجاد دسترسی به وام‌ها، تأثیر مستقیمی بر سرمایه‌گذاری، تولید، رشد اقتصادی و اشتغال دارند و باید مورد توجه و تحلیل دقیق قرار گیرند. تأمین اعتبار برای فعالیت‌های اقتصادی از یک شخص به شخص دیگر و از یک نهاد به نهاد دیگر نقش اساسی در چرخه‌ی اقتصاد دارد. اعتبارات و تسهیلات به جبران سرمایه‌گذاری و تأمین مالی بنگاه‌ها و اشخاص کمک می‌کند و در صورت مدیریت صحیح و بهینه، منجر به بروز آثار مثبت در استان می‌شود.

اهمیت اعطای تسهیلات ؟

نرخ بالای بیکاری در استان سیستان و بلوچستان و عواقب نگران‌کننده‌اش بر جوانب اقتصادی و اجتماعی همواره از مباحث و دغدغه‌های اساسی کارشناسان اقتصادی، سیاسی و اجتماعی بوده است. از طرفی، در سال‌های اخیر، ناکارآمدی سیستم مالی کشور و عدم حمایت صحیح از بخش واقعی اقتصاد، مورد توجه و بحث کارشناسان مسائل اقتصادی، سیاسی و اجتماعی قرار گرفته است. زیرا نقش کلیدی نظام بانکی در ثبات و کارایی محیط اقتصادی، حفظ استقرار عمومی، حمایت از تولید، ثبات رشد اقتصادی، توسعه و اشتغال غیر قابل انکار است. بازارهای پولی و مالی، به‌عنوان منابع تأمین اعتبار برای فعالیت‌های مختلف اقتصادی، اهمیت دارند. تأمین مالی واحدهای تولیدی از دیدگاه سرمایه در گردش و توسعه فعالیت‌ها و سرمایه‌گذاری‌های جدید، یکی از مهم‌ترین مباحث در سیستم مالی و اقتصادی یک نظام اقتصادی سیاسی و اجتماعی است. دریافت تسهیلات و انتقال منابع مالی بین اشخاص حقیقی و حقوقی و نهادها نقش بسزایی در تأمین مالی فعالیت‌های مختلف اقتصادی دارد. وام‌ها و تسهیلات بانکی، به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم بر ایجاد اشتغال و توسعه واحدهای تولیدی و فرصت‌های شغلی جدید تأثیر گذار است. جریان ورود وام‌ها و تسهیلات به فعالیت‌های تولیدی به‌صورت سرمایه در گردش در کوتاه مدت می‌تواند منجر به افزایش نرخ اشتغال شود، اما در بلند مدت که جریان اعتبارات تبدیل به سرمایه می‌شود، باعث ورود تکنولوژی‌های جدید و تغییر آن می‌شود. از بعد نظری، از جمله آثار مثبت به‌کارگیری صحیح و بهینه جریان وام و اعتبار می‌تواند افزایش سرمایه‌گذاری، تولید، درآمد و اشتغال را به دنبال داشته باشد. بدلیل بانک محور بودن بخش عمده بازار مالی ایران و عدم گسترش مناسب آن، نقش بارزی برای نظام بانکی در تأمین و تجهیز منابع مالی، تشویق سرمایه‌گذاران برای سرمایه‌گذاری بهینه، ثبات رشد اقتصادی و تسهیل آن بیشتر نمایان شده و در نتیجه از اهمیت بیشتری برخوردار است. وظیفه اساسی نظام بانکی به‌عنوان یکی از اجزاء اساسی سیستم مالی، تجهیز منابع (سپرده و تخصیص بهینه تسهیلات یا وام آن در بخش واقعی اقتصاد جهت حمایت از مصرف، تولید، گسترش رفاه، توسعه اقتصادی و اشتغال است.

بانک‌ها با پرداخت تسهیلات به بخش واقعی اقتصاد، از طریق ایجاد سرمایه‌گذاری در تولید، به رشد اقتصادی و ایجاد اشتغال کمک می‌کنند، به‌ویژه در دوره‌های بحرانی. در این زمینه، ارتباط مؤثری بین بخش واقعی اقتصاد و بخش مالی وجود دارد. افزایش سیاست‌های مالی و دسترسی به وام‌ها باعث افزایش عرضه اعتبار بانک‌ها می‌شود. این افزایش عرضه وام‌ها منجر به افزایش سرمایه‌گذاری و هزینه‌های مصرفی بنگاه‌ها می‌شود، که در نتیجه، تولید بنگاه‌ها افزایش می‌یابد و فرصت‌های شغلی جدید به وجود می‌آید.

از طرف دیگر، افزایش اعتبارات خرد استفاده شده در بنگاه‌های با اندازه کوچک، باعث کاهش بیکاری می‌شود و کارایی و حجم تجارت بنگاه‌های کوچک را افزایش می‌دهد.

بیکاری

بیکاری یکی از مهمترین مسائل اقتصادی و اجتماعی استان سیستان و بلوچستان می باشد که ابعاد گوناگون عواقب منفی آن در بخشهای مختلف استان غیر قابل انکار است از این رو یکی از مهمترین اهداف سیاستگذاران اقتصادی و اجتماعی کشورها کاهش بیکاری و ایجاد فرصت های شغلی جدید است براساس داده ها واطلاعات مرکز آمار ، آمار رشد جمعیت در استان طی سالهای گذشته پایین بودن ظرفیت های تولیدی تحریم های بین المللی اقتصادی و مالی باعث بروز بحران بیکاری در استان شده است جدول و نمودار (۱) بر اساس سالنامه آماری کشور ، مرکز آمار ایران در طرح آمارگیری از نیروی کار ،نرخ بیکاری در سالهای ۱۳۸۵ تا ۱۴۰۲ تمام افراد ۱۰ ساله و بیشتر و جوانان گزارش شده است.

بر اساس گزارش مرکز آمار در سال ۱۴۰۲ و بر اساس طرح آمارگیری نرخ بیکاری در میان این گروه جمعیتی ۱۲.۵ درصد بوده که نرخ بیکاری مردان ۹.۲۹ درصد و زنان ۳.۲۱ درصد و نرخ بیکاری جمعیت فعال ۲۵.۵ درصد بوده است. از میان سال های گزارش شده نرخ بیکاری استان سال ۱۳۹۷ با ۲۹.۹ درصد بیشترین نرخ بیکاری و سال ۱۳۹۰ با ۹.۹ درصد کمترین نرخ بیکاری را به خود اختصاص داده اند.

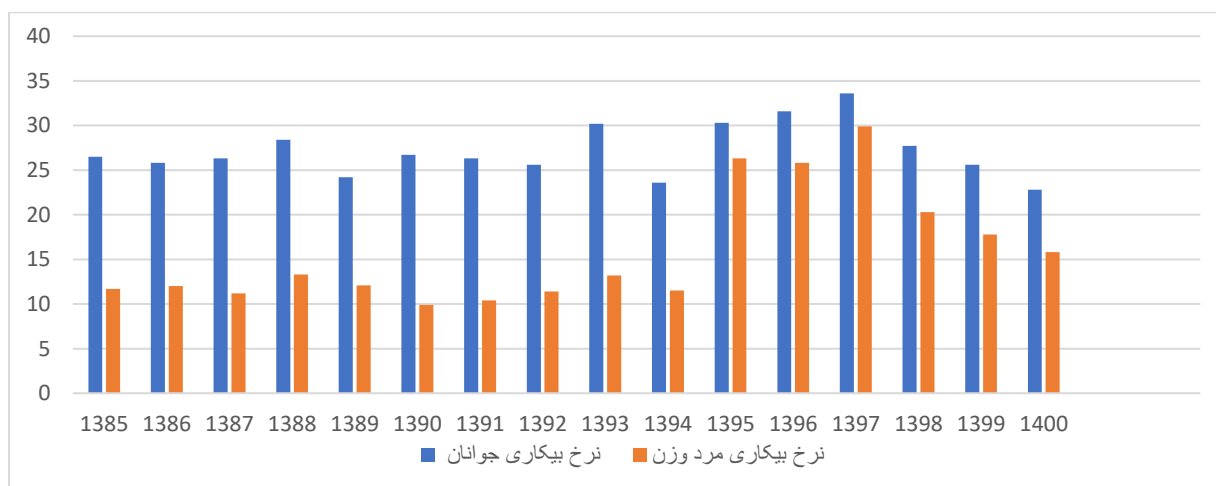
جدول شماره ۱: نرخ بیکاری در سالهای ۱۳۸۵ تا ۱۴۰۲ تمام افراد ۱۰ ساله و بیشتر و جوانان

ردیف	سال	نرخ بیکاری جوانان	نرخ بیکاری مرد وزن
۱	۱۳۸۵	۲۶.۵	۱۱.۷
۲	۱۳۸۶	۲۵.۸	۱۲
۳	۱۳۸۷	۲۶.۳	۱۱.۲
۴	۱۳۸۸	۲۸.۴	۱۳.۳
۵	۱۳۸۹	۲۴.۲	۱۲.۱
۶	۱۳۹۰	۲۶.۷	۹.۹
۷	۱۳۹۱	۲۶.۳	۱۰.۴
۸	۱۳۹۲	۲۵.۶	۱۱.۴
۹	۱۳۹۳	۳۰.۲	۱۳.۲

۱۰	۱۳۹۴	۲۳.۶	۱۱.۵
۱۱	۱۳۹۵	۳۰.۳	۲۶.۳
۱۲	۱۳۹۶	۳۱.۶	۲۵.۸
۱۳	۱۳۹۷	۳۳.۶	۲۹.۹
۱۴	۱۳۹۸	۲۷.۷	۲۰.۳
۱۵	۱۳۹۹	۲۵.۶	۱۷.۸
۱۶	۱۴۰۰	۲۲.۸	۱۵.۸

منبع: داده های مرکز آمار ایران

نمودار شماره ۱ نرخ بیکاری در سالهای ۱۳۸۵ تا ۱۴۰۰ تمام افراد ۱۰ ساله و بیشتر و جوانان

تسهیلات

نمودار و جدول شماره ۲ روند تسهیلات بخش بانکی استان سیستان و بلوچستان از سال ۱۳۸۵-۱۴۰۰ را نشان می دهد. تسهیلات یا تخصیص منابع که در واقع مصارف سپرده های مشتریان نزد بانک هاست بصورت سرمایه در اختیار اشخاص حقیقی و حقوقی جهت تولید و فعالیتهای اقتصادی قرار میگیرد و در این راستا افزایش روند سپرده گذاری مردم نزد سیستم بانکی موجب رشد تأمین مالی و سرمایه گذاری حاصل از پرداخت تسهیلات بانک ها شود.

داده های مرکز آمار و اطلاعات بانک مرکزی بیانگر رشد این متغیر در طی ۱۶ سال بوده و از مبلغ ۷۸۴۴ هزار میلیارد ریال در سال ۱۳۸۵ به ۲۴۲۵۸۵ هزار میلیارد ریال در سال ۱۴۰۰ رسیده است.

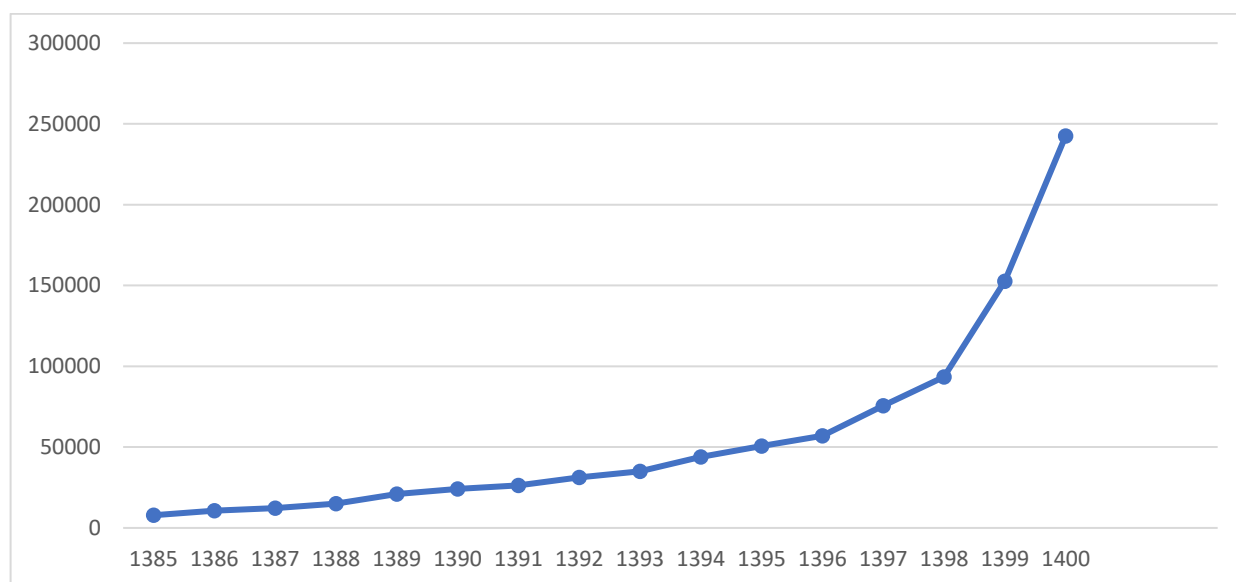
جدول شماره ۲: روند تسهیلات بخش بانکی استان سیستان و بلوچستان از سال ۱۳۸۵-۱۴۰۰

ردیف	سال	تسهیلات (ارقام به میلیارد ریال)
۱	۱۳۸۵	۷۸۴۴
۲	۱۳۸۶	۱۰۷۳۸

۱۳۱۹۲	۱۳۸۷	۳
۱۵۱۰۲	۱۳۸۸	۴
۲۰۸۹۸	۱۳۸۹	۵
۲۴۱۴۲	۱۳۹۰	۶
۲۶۳۸۵	۱۳۹۱	۷
۳۱۱۶۸	۱۳۹۲	۸
۳۵۰۶۳	۱۳۹۳	۹
۴۳۸۶۲	۱۳۹۴	۱۰
۵۰۷۴۸	۱۳۹۵	۱۱
۵۶۹۱۶	۱۳۹۶	۱۲
۷۵۵۸۷	۱۳۹۷	۱۳
۹۳۵۳۴	۱۳۹۸	۱۴
۱۵۲۷۰۵	۱۳۹۹	۱۵
۲۴۲۵۸۵	۱۴۰۰	۱۶

منبع: داده های بانک مرکزی ایران

نمودار شمار ۲ روند تسهیلات بخش بانکی استان سیستان و بلوچستان از سال ۱۳۸۵-۱۴۰۰ (ارقام به میلیارد ریال)

موجودی سرمایه

موجودی سرمایه از عوامل مهم در تولید است و نقشی اساسی در فعالیت های مولد و تحریک کننده بخش تولید و به تبع آن اشتغال است. کمبود منابع و از جمله سرمایه در اقتصاد کشور شناسایی مجراها و عوامل اثرگذار سرمایه گذاری بر اشتغال و تولید را ضروری ساخته است. تجزیه و تحلیل اثر سرمایه گذاری بر نرخ ایجاد اشتغال و درآمد در تمامی بخشهای اقتصادی برای برنامه ریزی های بلند مدت در جهت بهره برداری هر چه بهتر از منابع دارای اهمیت است از همین روست که موجودی سرمایه یکی از ضروریات

اساسی در توسعه اقتصادی هر کشور میباشد و واقعیتی که نمی توان از آن چشم پوشی کرد نیاز به سرمایه گذاری برای کاهش نرخ بیکاری است.

رشد مداوم جمعیت و ظرفیت پایین تولید و سرمایه گذاری موجب افزایش نرخ بیکاری در استان سیستان و بلوچستان در سالهای اخیر شده است و برای کاهش نرخ بیکاری و بهبود شرایط اقتصادی سیاست گذاری ها با توجه به نقش انکار ناپذیر سرمایه در تأمین اشتغال ضروری است. توسعه فعالیت های اقتصادی بدون ایجاد شرایط افزایش تشکیل سرمایه در فعالیت های اقتصادی میسر نیست. لازمه این امر کارا عمل کردن بخش دولتی و مشارکت بخش خصوصی در فرآیند سرمایه گذاری است (حتی ۱۳۸۰).

در مطالعات اقتصادی و برنامه ریزی و سیاستگذاری نیاز به استفاده از آمارهای موجودی سرمایه است. در استان به دلیل قابل اتکا نبودن داده های موجودی سرمایه بصورت سری زمانی برآورد تابع تولید با استفاده از روشهای اقتصاد سنجی دارای مشکلات و معایب است که در غالب پژوهش ها روش های خام برای برآورد تابع تولید مورد استفاده قرار گرفته است. به عبارت دیگر فرمول تعدیل شده سرمایه در تابع تولید جایگزین به جای متغیر موجودی سرمایه مورد استفاده قرار می گیرد. همچنین به دلیل مشکلات محاسبه استهلاک سرمایه های ثابت موجودی سرمایه به سادگی قابل استخراج نیست (امینی و همکاران ۱۳۸۱).

موجودی سرمایه یا دارایی های تولید شده ثابت مشهود عبارتست از مجموعه کالاهای سرمایه ای فیزیکی مشهود کشور که قابل اندازه گیری بوده و در فرآیند تولید کالاها و خدمات و ایجاد درآمد نقش دارند بنابر تعریف نظام حسابه های ملی موجودی سرمایه خالص ارقام تجمعی تشکیل سرمایه با توجه به عمر مفید آنها می باشد. بنابراین موجودی سرمایه را می توان مجموع ارزش ساختمان و تأسیسات و ماشین آلات و تجهیزات دانست که در فرآیند تولید مورد استفاده قرار گرفته با قابلیت استفاده داشته باشند.

داده های موجودی سرمایه در این پژوهش با استفاده رویکرد تابع تولید رویکرد تابع تولید که از حاصل ضرب سهم استان در ارزش افزوده بخش مورد نظر در موجودی سرمایه بخش مورد نظر در سطح ملی، ارزش موجودی سرمایه استانی به تفکیک هریک از بخشهای اقتصادی به دست می آید. جدول و نمودار شماره ۳ موجودی سرمایه استانی محاسبه شده براساس رویکرد تابع تولید از سال ۱۳۸۵ تا سال ۱۳۹۹ را نشان می دهد.

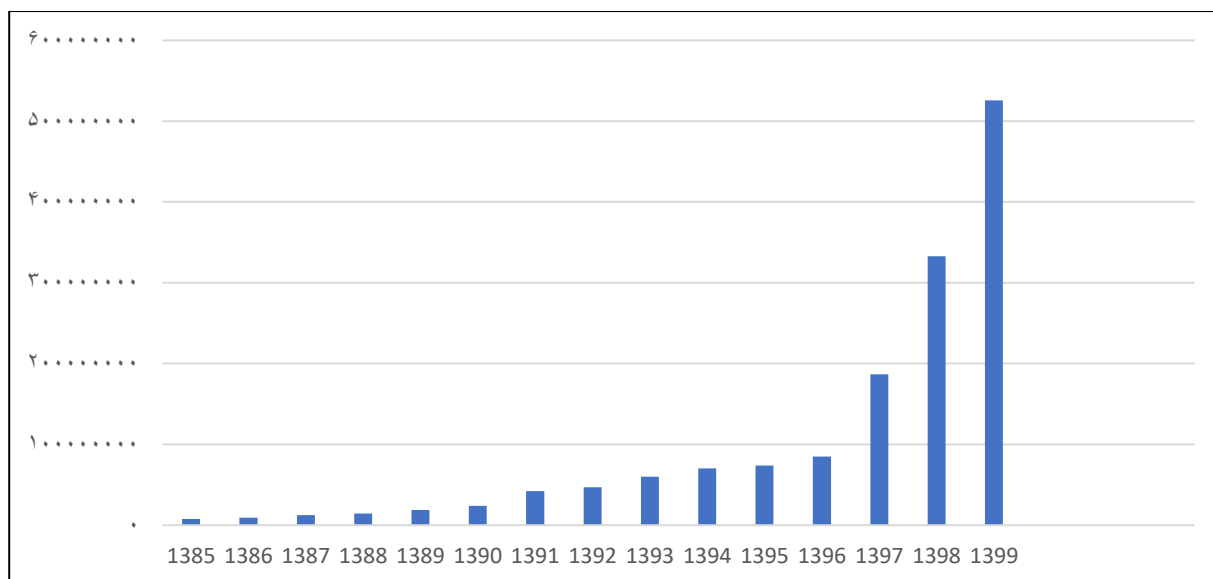
جدول شماره ۳ موجودی سرمایه استانی محاسبه شده بر اساس رویکرد تابع تولید به قیمت جاری (میلیارد ریال)

ردیف	سال	موجودی سرمایه
۱	۱۳۸۵	۷۶۵۶۳۴۲
۲	۱۳۸۶	۹۲۹۲۹۷۱
۳	۱۳۸۷	۱۲۶۶۶۳۸۲
۴	۱۳۸۸	۱۴۴۱۸۱۳۸
۵	۱۳۸۹	۱۸۷۴۰۸۹۲
۶	۱۳۹۰	۲۳۹۷۸۱۹۱
۷	۱۳۹۱	۴۲۱۲۳۱۴۰
۸	۱۳۹۲	۴۷۱۱۶۸۶۰
۹	۱۳۹۳	۶۰۱۱۵۱۷۸
۱۰	۱۳۹۴	۷۰۴۱۴۵۹۶
۱۱	۱۳۹۵	۷۴۰۲۲۷۴۹
۱۲	۱۳۹۶	۸۵۰۶۷۲۷۷

۱۸۶۷۸۵۸۸۱	۱۳۹۷	۱۳
۳۳۲۷۳۳۶۱۶	۱۳۹۸	۱۴
۵۲۵۸۹۴۰۳۶	۱۳۹۹	۱۵

منبع: یافته‌های محقق

نمودار شماره ۳: موجودی سرمایه استانی محاسبه شده بر اساس رویکرد تابع تولید به قیمت جاری-میلیارد ریال

تولید

تولید ناخالص داخلی (GDP) یا ارزش کل تولیدات کالاها و خدمات نهایی است که در یک بازه زمانی معین در یک کشور تولید می‌شود و با واحد پول جاری آن کشور اندازه‌گیری می‌شود (مسعود نیلی ۱۳۸۶). تولید ناخالص داخلی هم هزینه کل تولید کالاها و خدمات و هم درآمد کل بدست آمده در اقتصاد را اندازه‌گیری کرده و از طرفی سطح تولید ناخالص داخلی حقیقی شاخصی مطلوب برای اندازه‌گیری رفاه اقتصادی و رشد آن شاخصی مناسب برای پیشرفت اقتصادی است.

نمودار ۴ و جدول ۴ نشان دهنده تولیدات استان از سالهای ۱۳۸۵ تا ۱۴۰۰ است. در ادبیات اقتصادی بین رشد اقتصادی و اشتغال رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد.

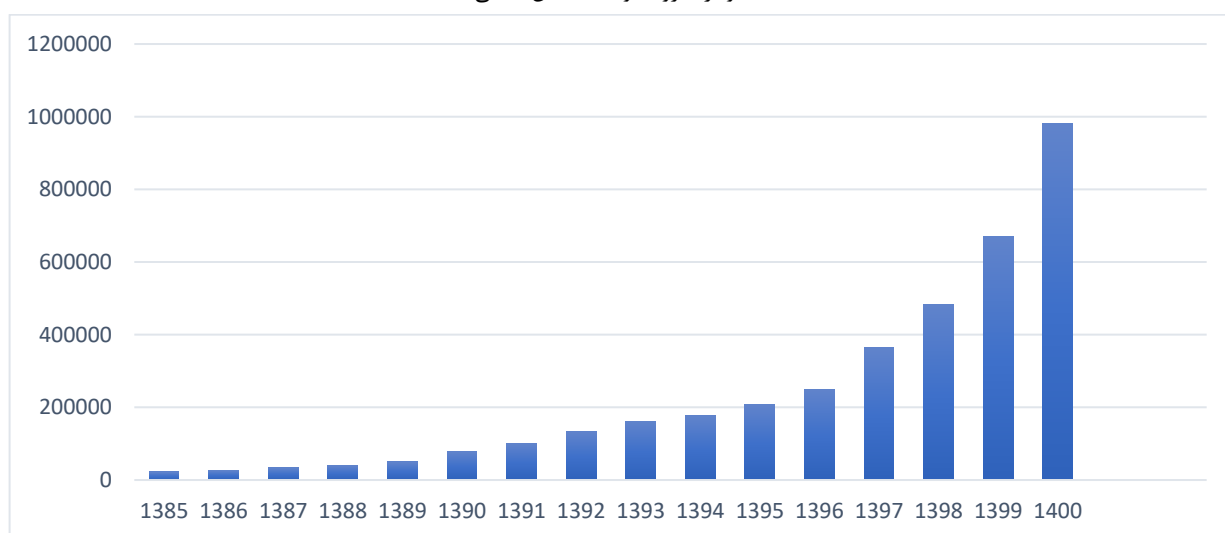
جدول ۴: روند تولید ناخالص داخلی

ردیف	سال	تولید ناخالص
۱	۱۳۸۵	۲۳۲۷۳
۲	۱۳۸۶	۲۷۵۹۵
۳	۱۳۸۷	۳۴۷۵۰
۴	۱۳۸۸	۴۰۶۷۸

۴۹۷۷۰	۱۳۸۹	۵
۷۸۰۱۲	۱۳۹۰	۶
۱۰۰۹۸۶	۱۳۹۱	۷
۱۳۲۸۴۹	۱۳۹۲	۸
۱۶۱۹۵۲	۱۳۹۳	۹
۱۷۶۵۸۲	۱۳۹۴	۱۰
۲۰۸۸۹۲	۱۳۹۵	۱۱
۲۵۰۴۶۱	۱۳۹۶	۱۲
۳۶۳۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳
۴۸۴۲۷۶	۱۳۹۸	۱۴
۶۷۰۲۹۳	۱۳۹۹	۱۵
۹۸۱۳۷۰	۱۴۰۰	۱۶

منبع : داده های مرکز آمار

نمودار ۴؛ روند تولید ناخالص داخلی

تورم

در غالب پژوهش ها بین تورم و عملکرد بخشهای اقتصادی همبستگی منفی و معناداری وجود دارد. با این وجود دیدگاه های متفاوتی در بین اقتصاددانان وجود دارد از جمله اینکه برخی به رابطه مثبت بین تورم و رشد اقتصادی و برخی دیگر نیز به رابطه منفی و معنادار بین آنها اعتقاد دارند و همچنین برخی پژوهشگران به یک حد آستانه ای برای نرخ تورم اعتقاد دارند بدین صورت که در نرخ های پایین تر از حد آستانه ای بین نرخ تورم و رشد اقتصادی رابطه مثبت و برای نرخهای بالاتر از آن، رابطه منفی و معنی داری وجود دارد. اما بهر حال رابطه بین نرخ تورم و عملکرد فعالیتهای اقتصادی و رشد اقتصادی در نرخهای بالای تورم منفی است .

تورم بر رابطه بین اشتغال و سیستم های مالی نیز اثرگذار است زیرا با رشد تسهیلات و در نتیجه آن اگر افزایش نقدینگی همراه با تورم و انحراف فعالیتهای اقتصادی باشد. اثری که بر رابطه بین رشد. اقتصادی و اشتغال خواهد داشت اثری منفی خواهد داشت زیرا

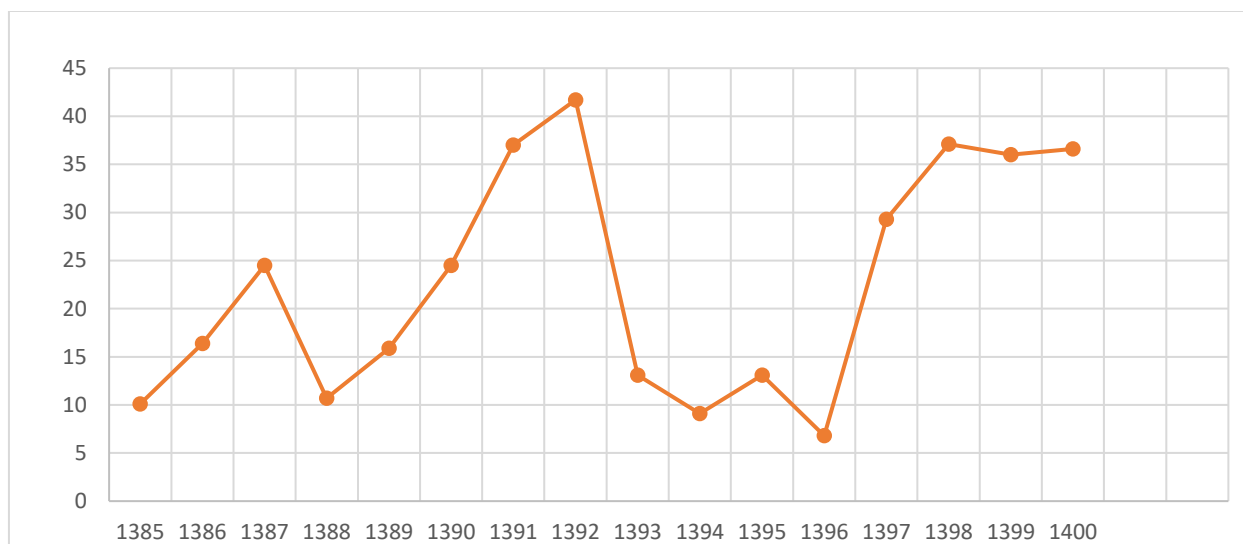
در شرایط تورمی، سیستم های مالی و واسطه های مالی تمایل به حفظ و ایجاد قراردادهای کوتاه مدت دارند و برعکس تمایلی برای قراردادهای بلند مدت ندارند. لذا در این شرایط بانکها و واسطه های مالی به سرمایه گذاری های بلند مدت نداشته و تسهیلات گیرندگان نیز تمایلی به انعقاد قراردادهای مالی بلند مدت ندارند و در نتیجه بانکها و سیستم های مالی واسطه ای در شرایط تورمی از کارایی کمتری برخوردار هستند. نمودار و جدول شماره ۶ نشان دهنده ی نرخ تورم استان سیستان و بلوچستان در سال های ۱۳۸۵ تا ۱۴۰۰ است .

جدول شماره ۶: نرخ تورم استان سیستان و بلوچستان در سال های ۱۳۸۵ تا ۱۴۰۰

ردیف	سال	نرخ تورم
۱	۱۳۸۵	۱۰/۱
۲	۱۳۸۶	۱۶/۴
۳	۱۳۸۷	۲۴/۵
۴	۱۳۸۸	۱۰/۷
۵	۱۳۸۹	۱۵/۹
۶	۱۳۹۰	۲۴/۵
۷	۱۳۹۱	۳۷
۸	۱۳۹۲	۴۱/۷
۹	۱۳۹۳	۱۳/۱
۱۰	۱۳۹۴	۹/۱
۱۱	۱۳۹۵	۱۳/۱
۱۲	۱۳۹۶	۶/۸
۱۳	۱۳۹۷	۲۹/۳
۱۴	۱۳۹۸	۳۷/۱
۱۵	۱۳۹۹	۳۶
۱۶	۱۴۰۰	۳۶/۶

منبع : مرکز آمار ایران

نمودار شماره ۶: نرخ تورم استان سیستان و بلوچستان در سال های ۱۳۸۵ تا ۱۴۰۰

بنگاه های زود بازده کوچک و متوسط

یکی از طرح های اشتغالزایی دولت که بر اساس قانون برنامه چهارم توسعه با هدف ساماندهی فعالیت ها و حمایت دولت از گسترش این واحدها در سال ۱۳۸۴ اجرایی گردید طرح اجرای بنگاه های کوچک اقتصادی زودبازده و کارآفرین بود. در آییننامه اجرایی این طرح اهداف دولت از ایجاد آن چنین آمده است :

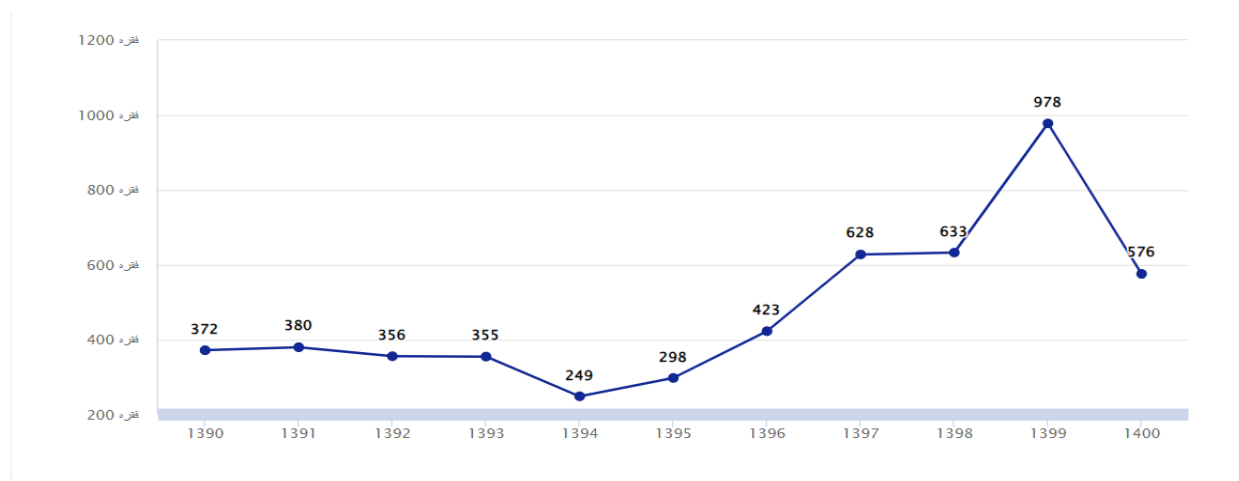
هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۴/۸/۱۹ که در مرکز استان خراسان جنوبی تشکیل گردید بنا به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، وزارت کار و امور اجتماعی، بانک مرکزی ایران و وزارت امور اقتصادی و دارایی و به استناد اصل ۱۳۸ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مواد (۱۰)، (۱۱) و (۲۷) و بند "ج" ماده (۲۱)، بند "الف" ماده (۳۹)، بندهای "د" و "ط" ماده (۹۵)، بند "و" ماده (۱۰۱) و بند "الف" ماده (۱۰۲) برنامه چهارم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - مصوب-۱۳۸۳ آیین نامه اجرایی گسترش بنگاههای کوچک اقتصادی زودبازده و کارآفرین را به شرح زیر تصویب نمود:

ماده (۱): هدف از این آیین نامه ساماندهی فعالیت ها و حمایت های دولت در زمینه گسترش بنگاه های کوچک اقتصادی زودبازده به منظور دستیابی به مقاصد شامل توزیع عادلانه منابع در مناطق به ویژه در مناطق محروم، توزیع عادلانه منابع بین اقشار مختلف مردم به ویژه مردم محروم تر، افزایش تولید و صادرات غیرنفتی، تقویت تحرک اقتصادی، افزایش کارایی تسهیلات بانکی، تقویت کارآفرینی، اشتغالزایی و افزایش فرصت های شغلی جدید (آیین نامه اجرایی بنگاه های زودبازده). این تسهیلات با سود مصوب بانک مرکزی به متقاضیان جهت خرید مواد اولیه، تجهیزات مکان کارگاه اعطا گردید. بر اساس ماده (۵) این آیین نامه به منظور تشویق و حمایت از فعالیت های موضوع این آیین نامه و پس از بهره برداری از طرح و تحقق اهداف پیش بینی شده، یارانه سود و کارمزد تسهیلات طرحها مطابق دستورالعملی متضمن اولویت های موضوعی، منطقه ای و زمانی به ایجادکننده طرح پرداخت میگردد. اعطای تسهیلات به طرحهای بنگاه های زودبازده از اوایل سال ۱۳۸۵ در استان اجرایی گردید .

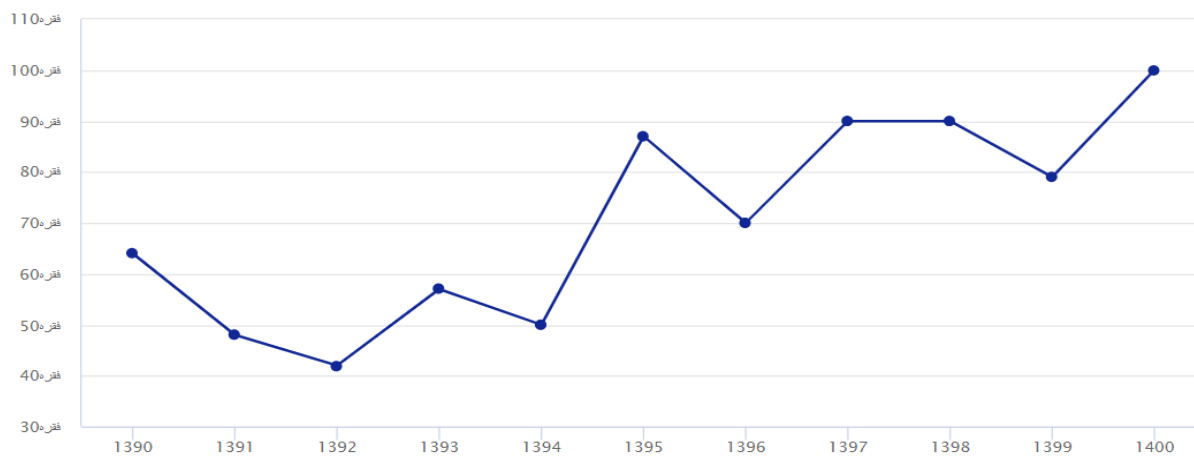
جدول ۶: آمار عملکرد بنگاه ها صنعتی در سطح استان

ردیف	سال	تعداد جواز تاسیس - فقره	تعداد پروانه های بهره برداری - فقره	تعداد اشتغال - نفر	میزان سرمایه گذاری بر اساس تعداد پروانه ها - (میلیارد ریال)
۱	۱۳۹۰	۳۷۲	۶۴	۶۵۵	۴۸۸.۷
۲	۱۳۹۱	۳۸۰	۴۸	۶۲۴	۵۲۹.۷
۳	۱۳۹۲	۳۵۶	۴۲	۸۶۱	۶۰۴.۲
۴	۱۳۹۳	۳۵۵	۵۷	۴۶۸	۵۸۵.۴
۵	۱۳۹۴	۲۴۹	۵۰	۴۸۸	۸۰۱.۷
۶	۱۳۹۵	۲۹۸	۸۷	۱۲۱۱	۲۰۰۵.۹
۷	۱۳۹۶	۴۲۳	۷۰	۱۸۷۶	۱۰۲۷.۷
۸	۱۳۹۷	۶۲۸	۹۰	۸۰۴	۱۱۹۸.۹
۹	۱۳۹۸	۶۳۳	۹۰	۸۳۵	۱۹۹۱.۹
۱۰	۱۳۹۹	۹۷۸	۷۰	۱۰۳۸	۳۱۱۶.۷
۱۱	۱۴۰۰	۵۷۶	۱۰۰	۱۰۰۳	۱۱۱۲۷

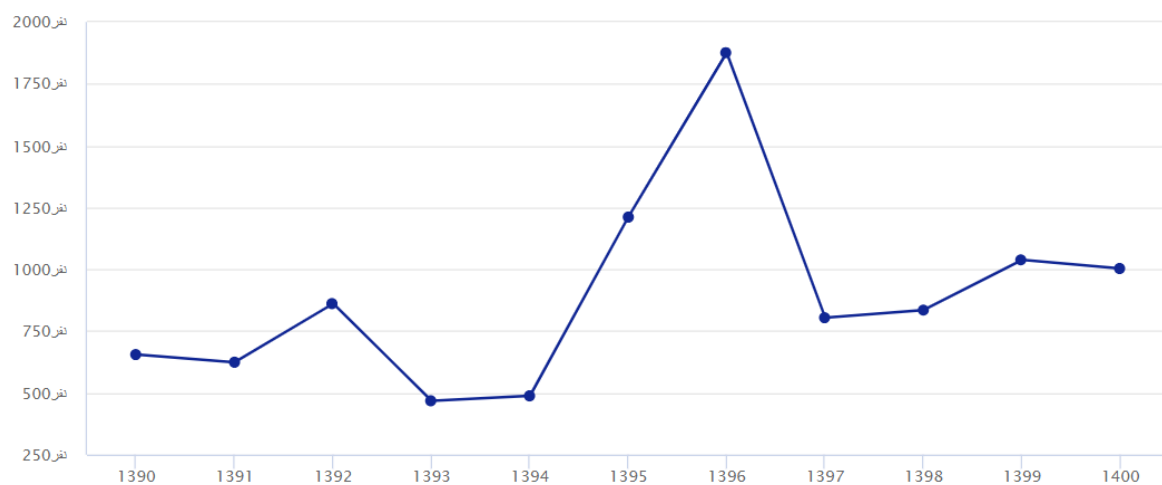
نمودار ۶: تعداد جواز تاسیس

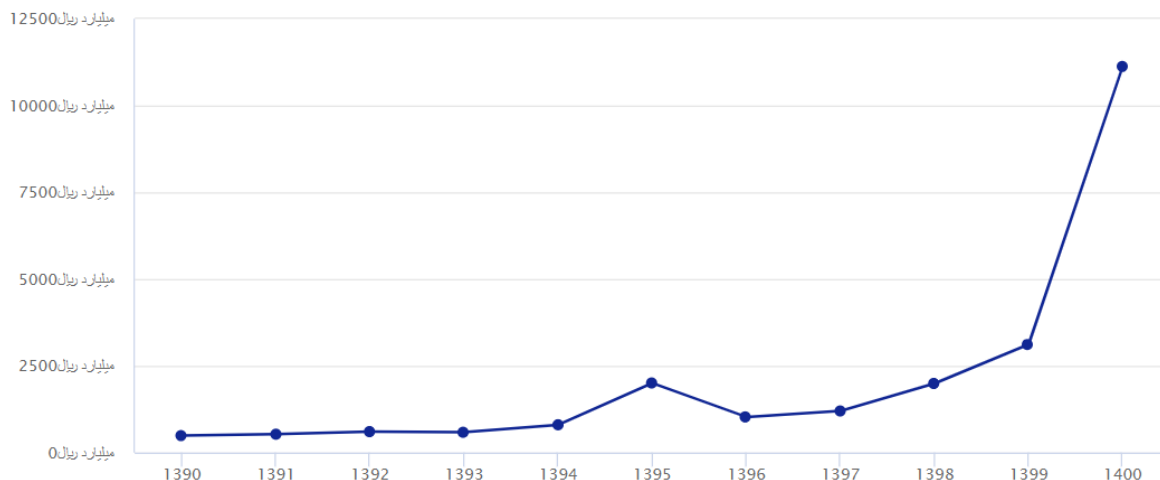
نمودار ۷: تعداد پروانه های بهره برداری

نمودار ۸: تعداد اشتغال بر اساس پروانه های بهره برداری

نمودار ۹: میزان سرمایه گذاری بر اساس تعداد پروانه ها

اخیراً پدیده جدیدی وارد ادبیات حقوق کار و روابط اجتماعی شده است. این پدیده بنگاههای زودبازده است که اساس صنعت هر کشوری را تشکیل می‌دهند. بحث معروف بنگاه‌های کوچک وزودبازده به اواخر دهه ۵۰ و اوایل دهه ۶۰ تحت عنوان بنگاههای کوچک و متوسط یعنی زمانی که بحث‌های توسعه مطرح میشد بازمی‌گردد. برخی کشورها مانند آمریکای لاتین، ژاپن، آلمان و فرانسه در یک مقطع خاص به این بنگاه‌ها توجه داشتند. در دو دهه اخیر با ظهور فناوری‌های جدید و دستیابی همگان به شبکه ارتباطی اینترنت تحولاتی در توانایی‌های واحدهای صنعتی، روش‌های تولید و توزیع و ساختار صنعتی کشورافزوده شده است؛ به‌طوری که واحدهای کوچک و صنعتی و بازرگانی به عنوان بخش مکمل و اساسی اقتصاد هر کشور شناخته شده‌اند. این واحدها در بسیاری از کشورهای در حال توسعه ضمن دستیابی به اهداف بنیادین همچون ایجاد اشتغال، ریشه کن نمودن فقر، بهبود توزیع درآمد و برآوردن نیازهای اساسی کشورهای در حال توسعه نقش مؤثری دارند. توسعه اقتصادی هر کشور تا حد زیادی به موفقیت شرکت‌های کوچک و متوسط وابسته است. فعالیت این شرکت‌ها در چند بعد مطرح است. در بعد اجتماعی بنگاه‌های کوچک و متوسط راه پیشرفت افراد را باز می‌گذارند. در بعد سیاسی این بنگاه‌ها ساختار سیاسی را اصلاح می‌کنند و از تمرکز قدرت در شهرهای بزرگ جلوگیری به عمل می‌آورند. از لحاظ اقتصاد بنگاه‌های کوچک و متوسط از عمده عوامل ایجاد اشتغال محسوب می‌شوند. از نظر فردی نیز بنگاه‌های کوچک و متوسط زمینه را برای توسعه فردی و تخصصی و ایجادفاق‌های روشن حرفه‌ای فراهم می‌آورند. به این ترتیب این گروه از بنگاه‌ها سهم بسزایی در رساندن اقتصاد به اقتصاد رقابتی، پویا مبتنی بر دانش و نیز توانایی رشد مداوم ایجاد شغل و تحکیم انسجام را دارند. در این راستا، دولت به منظور توزیع عادلانه منابع بین اقشار و مناطق محروم جامعه، افزایش تولید و صادرات غیرنفتی و تحرک اقتصادی و نیز افزایش کارایی تسهیلات بانکی و خارج نمودن این منابع از مسیرهای غیرمولد در اشتغال، آیین نامه گسترش بنگاههای کوچک اقتصادی زودبازده و کارآفرین را در سال ۱۳۸۴ تدوین نمود.

میزان اشتغال زایی تسهیلات بانکی در بخش‌های مختلف اقتصادی استان

به طور کلی با توجه به هر گونه تصمیم یا سیاست اقتصادی در یک بنگاه، یک بخش با یک سیستم اقتصادی که به افزایش ظرفیت برای فعالیت بیشتر منجر شود فرصت‌های جدید شغل را در ارتباط مکملی با فعالیت‌های موجود ایجاد می‌کند و یا ممکن است جایگزین شغل را ایجاد نماید و نرخ خالص آن را کاهش دهد. بنابراین استفاده از تسهیلات و اعتبارات بانکی که زمینه ساز تأمین

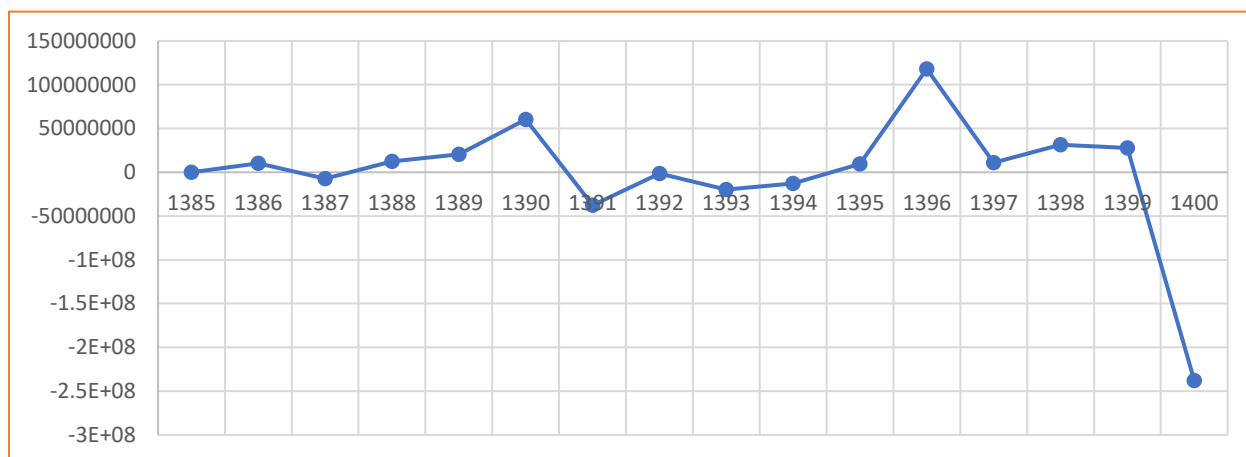
مالی فعالیت های جدید در یک بخش اقتصادی است تحولات شغلی را در بخش های اقتصادی ایجاد می کند. در ادامه با توجه به این رهیافت میزان اشتغال زایی تسهیلات اعطایی سیستم بانکی ایران به بخش های صنعت و معدن، کشاورزی و خدمات در یک بازه زمانی تدوین می شود. به منظور اندازه گیری اشتغالزایی بر اساس تسهیلات اعطایی بانک ها از نسبت اشتغال به ارزش تولیدات بخش های مختلف اقتصادی از نسبت اشتغال به ارزش تولیدات ارزش افزوده در بخش صنعت و معدن به عنوان ضریبی برای محاسبه اشتغالزایی ایجاد شغل - تخریب شغل در این بخش استفاده می شود. نکته قابل ذکر در اینجا آن است که کل جمعیت شاغل اشتغال در بخش صنعت و معدن از جمع جمعیت شاغل در بخش صنعت و جمعیت شاغل در بخش معدن طی سالهای مورد مطالعه (۱۴۰۰-۱۳۸۵) به دست آمده است. همچنین از حاصل ضرب ضریب محاسبه شده در تسهیلات اعطایی بانک ها به بخش صنعت و معدن کل اشتغال ایجاد شده از ناحیه تسهیلات به این بخش محاسبه می گردد سپس از تفاضل کل اشتغال ایجاد شده از ناحیه تسهیلات در دو زمان (t) و (t-۱) خالص اشتغال در بخش صنعت و معدن به دست می آید .

جدول ۷: ضریب اشتغال، کل اشتغال ایجاد شده از ناحیه تسهیلات، خالص اشتغال در بخش های مختلف اقتصادی استان

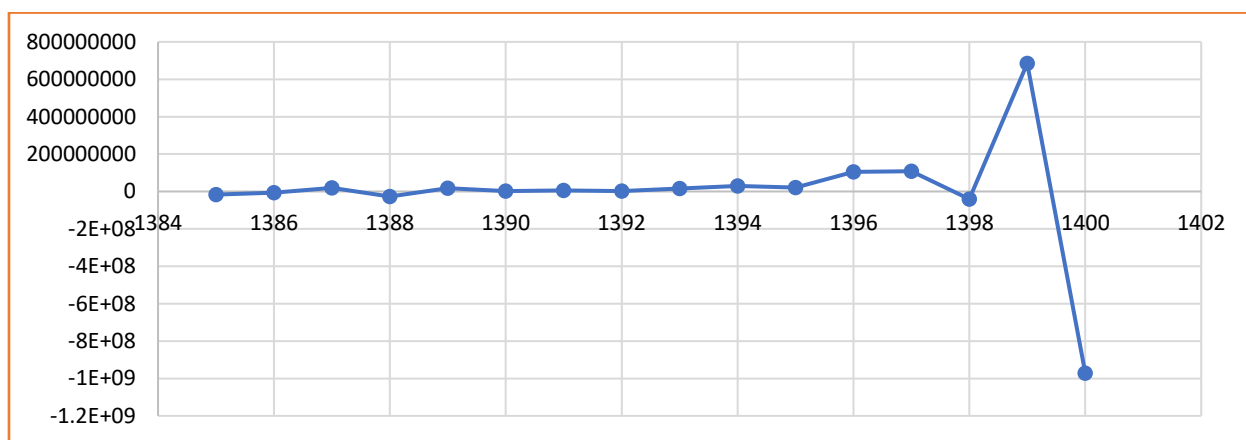
ردیف	سال	ضریب اشتغال بخش کشاورزی	ضریب اشتغال بخش صنعت	ضریب اشتغال بخش خدمات	اشتغال کل در بخش کشاورزی	اشتغال کل در بخش صنعت	اشتغال کل در بخش خدمات	اشتغال خالص در بخش کشاورزی	اشتغال خالص در بخش صنعت	اشتغال خالص در بخش خدمات
۱	۱۳۸۵	۱۷٫۵	۴۳٫۸	۳۸٫۶	۱۵۵۱۷۳۲۰	۵۱۲۲۴۲۳۱٫۴	۸۹۴۲۳۶۹۳٫۶	۷۹۹۲۴٫۴	-۱۶۵۱۴۴۲۶	۲۵۳۳۵۸۶۵٫۲
۲	۱۳۸۶	۲۲٫۳	۳۷٫۹	۳۹٫۸	۱۵۵۹۷۲۴۴٫۴	۳۴۷۰۹۸۰۵٫۴	۱۱۴۷۵۹۵۵۹	۱۰۲۲۷۶۶۶٫۴	-۶۵۸۱۸۳۵٫۴	-۶۴۲۳۷۰۳۷٫۳
۳	۱۳۸۷	۲۰٫۴	۳۲٫۵	۴۷٫۱	۲۵۸۲۴۹۱۰٫۸	۲۸۱۲۷۹۷۰	۵۰۵۲۲۵۲۱٫۵	-۷۳۷۸۲۳۰	۱۹۸۵۳۱۵۰	۶۹۹۶۵۵۹۶٫۹
۴	۱۳۸۸	۱۸٫۴	۴۰٫۰	۴۱٫۶	۱۸۴۴۶۶۸۰٫۸	۴۷۹۸۱۱۲۰	۱۲۰۴۸۸۱۱۸	۱۲۴۱۳۵۳۲٫۶	-۲۶۶۰۹۸۳۹٫۴	۵۰۵۶۰۴۹٫۸
۵	۱۳۸۹	۲۰٫۱	۳۸٫۱	۴۱٫۸	۳۰۸۶۰۲۱۳٫۴	۲۱۳۷۱۲۸۰٫۶	۱۲۵۵۴۴۱۶۸	۲۰۴۷۴۲۲۶٫۶	۱۷۲۵۴۷۶۰٫۱	۷۱۶۰۶۱۴۲٫۷
۶	۱۳۹۰	۲۴	۳۵٫۱	۴۰٫۹	۵۱۳۴۴۴۴۰	۳۸۶۲۶۰۴۰٫۷	۱۹۷۱۵۰۳۱۱	۶۰۲۷۰۱۶۸	۲۸۵۹۱۲۱٫۹	۳۴۸۷۶۴۰٫۹
۷	۱۳۹۱	۲۵٫۶	۳۲٫۶	۴۱٫۸	۱۱۱۶۰۴۶۰۸	۴۱۴۸۵۱۶۲٫۶	۲۰۰۶۳۷۹۵۲	-۳۷۵۶۵۷۶۵	۴۷۶۵۰۴۶٫۹	۱۸۵۵۲۲۰۵۸٫۹
۸	۱۳۹۲	۲۲٫۶	۳۱٫۱	۴۶٫۳	۷۴۰۳۸۸۴۳	۴۶۲۵۰۲۰۹٫۵	۳۸۶۱۶۰۰۱۱	-۱۳۹۳۷۷۳	۱۷۳۶۰۳۰٫۵	۹۶۷۹۳۳۳۰٫۳
۹	۱۳۹۳	۲۱٫۶	۳۲	۴۷	۷۲۶۴۵۱۲۰	۴۷۹۸۶۲۴۰	۴۸۲۹۵۳۳۴۱	-۱۹۵۹۰۵۹۱٫۶	۱۶۰۵۴۲۸۱٫۵	-۶۸۸۷۰۹۴۲٫۴
۱۰	۱۳۹۴	۱۸٫۶	۲۸٫۹	۵۲٫۲	۵۳۰۵۴۵۲۸٫۴	۶۴۰۴۰۵۲۱٫۵	۴۱۴۰۸۲۳۹۹	-۱۲۹۵۶۹۶۱٫۸	۲۹۵۲۰۹۲۱٫۳	۴۲۱۶۸۳۹۴۵٫۸
۱۱	۱۳۹۵	۱۸٫۲	۲۹٫۲	۵۲٫۶	۴۰۰۹۷۵۶۶٫۶	۹۳۵۶۱۴۴۲٫۸	۸۳۵۷۶۶۳۴۴	۹۴۵۷۳۳۲٫۲	۲۱۶۱۵۷۹۶٫۸	۱۰۹۰۱۴۶۱۰
۱۲	۱۳۹۶	۱۵٫۸	۳۲٫۱	۵۲٫۲	۴۹۵۵۴۸۹۸٫۸	۱۱۵۱۷۷۲۴۰	۹۴۴۷۸۰۹۵۴	۱۱۸۰۳۸۰۵۱٫۲	۱۰۳۹۸۷۲۲۸٫۴	۲۱۲۲۱۱۷۲۹٫۸
۱۳	۱۳۹۷	۱۶٫۱	۳۸	۴۵٫۸	۱۶۷۵۹۲۹۵۰	۲۱۹۱۶۴۴۶۸	۱۱۵۶۹۹۲۶۸۴	۱۰۹۵۵۲۱۶٫۵	۱۰۷۵۴۶۱۸۸	۶۶۸۴۷۴۷۴۱٫۴
۱۴	۱۳۹۸	۱۶٫۵	۳۶	۴۷٫۶	۱۷۸۵۴۸۱۶۶٫۵	۳۲۶۷۱۰۶۵۶	۱۸۲۵۴۶۷۴۲۶	۳۱۵۰۴۰۰۰٫۳	-۴۰۱۴۵۶۱۹٫۳	۷۶۲۵۰۹۵۶۲٫۸
۱۵	۱۳۹۹	۱۶٫۳	۳۵٫۹	۴۷٫۸	۲۱۰۰۵۲۱۶۶٫۸	۲۸۶۵۶۵۰۳۷	۲۵۸۷۹۷۶۹۸۸	۲۷۷۲۲۱۳۳٫۸	۶۸۸۵۰۴۲۰٫۱	۴۰۰۷۸۷۶۶۵۸
۱۶	۱۴۰۰	۱۴٫۶	۳۸٫۲	۴۷٫۲	۲۳۷۷۷۴۳۰۰٫۶	۹۷۱۴۱۵۴۵۷	۶۵۹۵۸۵۳۶۴۶	-۲۳۷۷۷۴۳۰۰٫۶	-۹۷۱۴۱۵۴۵۶٫۸	-۶۵۹۵۸۵۳۶۴۶

منبع : یافته های محقق

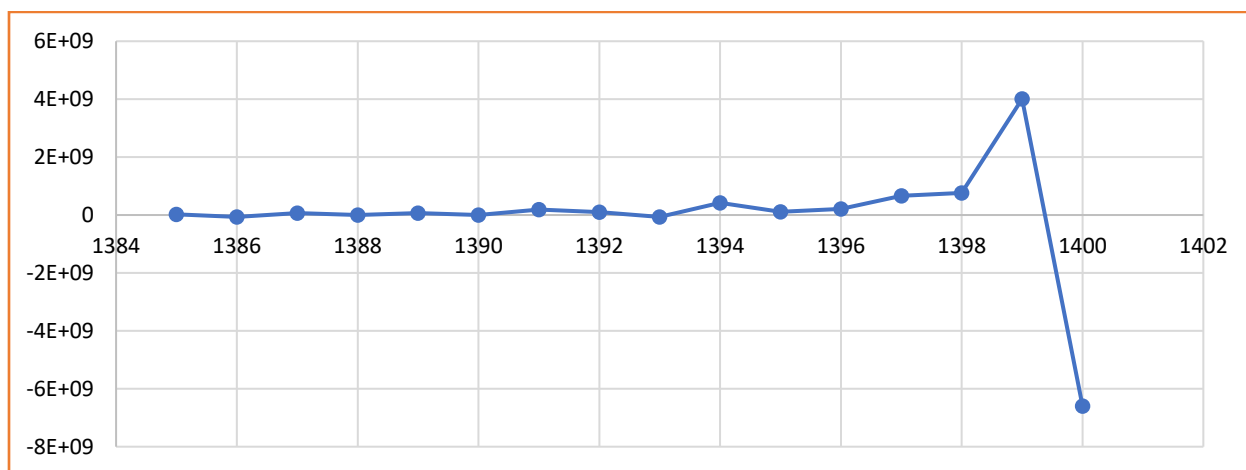
نمودار ۱۰: اشتغال خالص در بخش کشاورزی

نمودار ۱۱: اشتغال خالص در بخش صنعت

نمودار ۱۲: اشتغال خالص در بخش خدمات

با توجه به بررسی های آماری :

بدلیل بانک محور بودن بخش عمده بازارهای مالی و عدم گسترش مناسب آنها، نقش نظام بانکی استان را در تأمین مالی بخش تولید برجسته کرده است و از طرفی جریان سرمایه گذاری که از طریق جمع آوری منابع تجهیز منابع یا سپرده های مردم نزد بانک ها و تزریق منابع مذکور به بخش های اقتصادی تخصیص منابع یا تسهیلات بانکها از سوی بانک ها صورت میگیرد می تواند متغیرهای اقتصادی و مخصوصاً متغیرهای عمده کلان اقتصادی از جمله تولید و بیکاری را تحت تأثیر قرار دهد از اینرو در پژوهش حاضر با توجه به بحرانهای مالی اخیر و شرایط خاص اقتصادی سالهای اخیر ایران که همواره در سایه تحریم های بین المللی بوده است تلاش شده است که تأثیر گذاری بانک ها و منابع مالی آنها بر متغیرهای اقتصادی برآورد شود. نتایج این پژوهش و شناخت رابطه متغیرهای بانکی و متغیرهای اقتصاد کلان میتواند در تصمیم گیری مدیران در بخشهای مختلف موثر باشد.

با افزایش تسهیلات نرخ بیکاری در استان سیستان و بلوچستان کاهش می یابد:

با توجه به بررسی های انجام شده افزایش تسهیلات پرداختی موجب کاهش بیکاری میشود از طرفی با ثابت در نظر گرفتن سپرده های بانکی و افزایش تسهیلات بر مقدار کسر مذکور افزوده شده و حاصل آن افزایش بیکاری خواهد بود اما با در نظر گرفتن رشد سپرده ها و تسهیلات در طی دوره پژوهش برای کل استان میتوان نتیجه گرفت که بدنبال افزایش سپرده های بخش بانکی تسهیلات بانکها نیز افزایش یافته که این افزایش نسبت نهایتاً منجر به کاهش بیکاری در دوره پژوهش نشده است از طرفی بخش مهمی از عملیات هر بانکی اعطای تسهیلات یا همان تخصیص منابع است و این بخش از فعالیتهای بانکی از نظر اقتصادی اهمیت به سزایی دارد، در واقع رشد و توسعه بدون رشد کمی عامل سرمایه به عنوان یکی از محرکهای اساسی بخش تولید امکان پذیر نیست و بدلیل اینکه تأمین مالی برای بسیاری از واحدهای تولیدی و اشخاص جهت تولید به دلایل مختلف مقدور نیست، ناگزیر هستند با توسل به ابزارهای مختلف اقدام به تأمین مالی بنگاه تولیدی خود نمایند و با توجه به اینکه در ایران و بسیاری از کشورهای دنیا بانک ها به عنوان یکی از ارکان نظام مالی و تأمین مالی محسوب میشوند، نقش تأمین مالی بنگاه ها از طریق سیستم بانکی (تسهیلات) پررنگ تر شده و موجبات انتقال منابع را از اشخاصی که مستقیماً مایل و یا قادر به مشارکت در فعالیتهای اقتصادی نمی باشند، فراهم می سازد. افزایش سرمایه گذاری از طریق تسهیلات موجب رشد تولید و افزایش اشتغال در جامعه می شود.

بررسی ارتباط اثر بدهی خانوار که تقریباً بخشی از آن از طریق سیستم بانکی ایجاد شده است. بدهی در ترازنامه خانوار جستجو برای شغل در بازار نیروی کار را بر مبنای اصل ترجیحات دچار انحراف نموده و منجر به این میشود که خانوارها بر مبنای میزان بدهی خود در جستجوی مشاغلی باشند که حقوق و دستمزد بالاتری دارند از طرفی بنگاه ها نیز به علت افزایش هزینه های ناشی از ایجاد مشاغل با حقوق بالا قادر به ارائه فرصت شغلی بیشتری نبوده و لذا فرصتهای شغلی کاهش می یابند. کاهش فرصت های شغلی بیانگر اثری است بنام اثر مشاغل بلاتصدی این اثر چرایی این موضوع را بیان میکند که سطح بالای بدهی گذشته خانوارها (غیر بهینه) منجر به نزول اشتغال و همچنین ثبات آن می شود.

از طرفی کاهش در پس انداز عمومی ناشی از کسری بودجه با افزایش پس اندازهای بخش خصوصی بطور کامل قابل جبران نیست و در نتیجه پس انداز ملی کاهش یافته و به دنبال آن سرمایه گذاری چه در داخل و چه در خارج کاهش پیدا میکند کاهش سرمایه گذاری داخلی موجب کاهش موجودی سرمایه افزایش نرخ بهره کاهش بهره وری و دستمزد نیروی کار می شود.

با افزایش سرمایه گذاری نرخ بیکاری در استان کاهش می یابد:

با توجه به نتایج آماری فرضیه مذکور در دوره مورد پژوهش پذیرفته نشده، تأثیر گذاری سرمایه گذاری عمومی بر اشتغال منفی است، به عبارت دیگر سرمایه گذاری های صورت گرفته توسط دولت طی دوره زمانی مورد بررسی نتوانسته است تا حد رضایت بخش باعث بهبود بازار اشتغال و برطرف کردن معضل بیکاری در استان شود.

سرمایه بعنوان یکی از نهاده های تولید انتظار داریم گسترش فعالیت های بنگاه های تولیدی را شاهد باشیم. در نتیجه بکارگیری نیروی کار بیشتر در اثر افزایش در حجم موجودی سرمایه است. این موضوع به معنی افزایش سطح اشتغال و نیروی کار فعال در اقتصاد کشور در نتیجه افزایش سرمایه گذاری و تولید ناخالص داخلی بیشتر است. در اکثر مطالعات بررسی شده در ادبیات پژوهش نقش پس انداز و تسهیلات بانکی به عنوان منبع تأمین مالی و سرمایه گذاری بنگاه ها در جهت بهبود شرایط سرمایه گذاری و تولید و به تبع آن ایجاد اشتغال مورد تأکید است.

با افزایش تولید نرخ بیکاری در استان کاهش می یابد:

بررسی های آماری این فرضیه را تأیید نکرده و در نتیجه سیاستهای اقتصادی رشد محور لزوماً به کاهش بیکاری منجر نمیشود زیرا در بسیاری از موارد کاهش اشتغال کمتر از کاهش تولید تقاضای نهایی است.

با افزایش نرخ تورم نرخ بیکاری در استان کاهش می یابد:

نتایج آماری رابطه منفی بین نرخ تورم و نرخ بیکاری را نشان می دهد. رابطه معکوس نرخ بیکاری و نرخ تورم است و نرخ بیکاری پایین تر مستلزم نرخ تورم بالاتر است منفی بودن مفهوم جریان مبادله ای است که بیان میکند برای رسیدن به نرخ تورم پایین تر ناگزیر به پذیرش افزایش در نرخ بیکاری هستیم همچنین در نرخ های بالای بیکاری قیمتها کاهش یافته و یا تورم منفی وجود دارد و در سطوح پایین نرخ بیکاری قیمتها افزایشی بوده و تورم وجود دارد هر اندازه تورم بیشتر باشد نرخ بیکاری کمتر است.

تسهیلات بنگاه های زود بازده نرخ بیکاری استان را کاهش می دهد :

بر اساس داده های این تحقیق اثر تسهیلات بنگاه های زود بازده استان بر اشتغال مثبت بوده و باعث بالا رفتن نرخ اشتغال در جامعه آماری گشته است.

و چنانچه از بررسی های آماری به دست آمده مشخص است تسهیلات بنگاه های زود بازده بر اشتغال زایی استان اثر مثبت دارند. تسهیلات بانکی دارای نقش مهم و تأثیر گذار در افزایش نرخ اشتغال استان دارد. نتیجه این تحقیق برخلاف نتیجه گیری مرکز پژوهشهای مجلس گزارش می شود. بررسی استان و نگاهی جزئی تر به اعطای تسهیلات بنگاه های زود بازده باعث بالا رفتن دقت تحقیق شده است و این امر باعث مثبت شدن اثر تسهیلات بر ایجاد اشتغال گردیده است. گرچه افزایش حجم نقدینگی به دلیل اجرای طرح توسعه بنگاه های زود بازده ممکن است به بالا رفتن نرخ تورم کمک کرده باشد که این خود نیاز به مطالعه و بررسی دیگری دارد.

اعطای تسهیلات بانکی به بخشهای اقتصادی استان نرخ بیکاری استان را کاهش می دهد:

طبق نتایج گزارش شده نظام بانکی استان طی سالهای (۱۴۰۰-۱۳۸۵) در بخش صنعت و معدن و خدمات استراتژی رشد پایدار را به میزان رضایت بخش در اشتغال را دنبال نکرده است؛ زیرا تسهیلات اعطایی بانکها به بخش مذکور به تخریب شغل و توسان در نرخ اشتغالزایی در بسیاری از سالها منجر شده است. نتایج به دست آمده از جدول و نمودارهای آماری بالا نیز حاکی از عملکرد پر نوسان نظام بانکی کشور نسبت به اشتغال زایی پایدار در بخش کشاورزی بوده است. زیرا همان طور که نتایج نشان میدهند عرضه تسهیلات بانکی به بخش کشاورزی نه تنها فرصت های شغلی ایجاد نکرده است بلکه به تخریب شغل منجر شده است که می تواند به دلیل نوسان در ارائه تسهیلات به بخش کشاورزی با توجه به شرایط اقتصادی کشور باشد. با این حال عملکرد نظام بانکی کشور در بخش کشاورزی تأثیر بیشتری را نسبت به بخش های دیگر اقتصادی داشته است. در مجموع به واسطه اختصاص تسهیلات بانکی به بخش های صنعت و معدن کشاورزی و خدمات بخش کشاورزی از بالاترین میانگین سالانه شغل ایجاد شده و بخش خدمات از پایین ترین میانگین سالانه شغل ایجاد شده برخوردار بوده است.

پیشنهادهای

- با توجه به نتایج بدست آمده از برآوردهای پژوهش حاضر پیشنهادهای به شرح ذیل ارائه می شود:
- با توجه به تخصیص منابع صورت گرفته از طرف بانکها این امر مشهود است. که منابع تجهیز شده (سپرده) بعنوان تسهیلات به افراد حقیقی و حقوقی با درصد بالایی تخصیص داده شده اما اثرگذاری آن بر کاهش نرخ بیکاری بیانگر عدم بهینه یابی صحیح در ابعاد مختلف از جمله اعتبار سنجی مشتریان متقاضی تسهیلات از طرف سیستم بانکی است که نقش بانک مرکزی ایران و نظام بانکی در ایجاد یک بانک اطلاعاتی با اطمینان جهت اعتبار سنجی دقیق، نقشی برجسته است.
 - عدم تعریف و یا نبود سازوکار شفاف و سیستماتیک نظارتی بر نحوه شناسایی مشتریان و مصرف تسهیلات منجر به انحراف تأثیر گذاری مثبت جریان سرمایه گذاری بر تولید و نهایتاً بر اشتغال شده است. لذا ایجاد و یا تعریف نهادها سازوکارها و یا سیستم های شفاف سازی این چرخه تجهیز منابع تخصیص منابع تزریق سرمایه تولید و اشتغال می تواند از ورود منابع تخصیصی بانکها به سفته بازی و همچنین انباشت مطالبات آنها جلوگیری نماید.
 - از این رو سیستم بانکی بدلیل عدم کارایی سیستم های موجود در شناسایی اعتبار سنجی و نظارت بر مصارف به جای شناخت مشتری از نظر اهلیت شهرت و با استفاده از وثیقه و تضمینات به کاهش ریسک ناشی از عدم وجود شفافیت اطلاعاتی می پردازد که در این راستا بدلیل نبود نظارت و شناخت کافی در مرحله شناخت و مصرف تسهیلات نقش سیستم بانکی در رشد اقتصادی کم رنگ شده است.
 - با توجه به بازده و میزان تأثیر گذاری هر یک از بخشهای اقتصادی، میزان و نرخ تسهیلات بهینه یابی شود.
 - اعطای تسهیلات به بنگاه های زود بازده برای اشتغال زایی.
 - ادامه دادن اعطای تسهیلات بانکی به شرط جلوگیری از رانت های بانکی در اعطای تسهیلات هنگفت به اشخاص حقیقی و حقوقی.
 - اعطای تسهیلات به همراه کنترل نقدینگی جامعه برای جلوگیری از بالا رفتن تورم .
 - حمایت های دولت به تسهیلات گیرندگان پس از اخذ وام و اطمینان از شکل گیری شغل جدید.